

Se nekaj dni in začele se bodo glavne slovesnosti ob praznovanju dneva mladosti.

Letošnji praznik mladih ljudi ima posebno obeležje, saj ne velja samo počastiti rojstnega dne predsednika Tita, marveč je to tudi praznik spominov na dvajseti rojstni dan Republike, na drugo zasedanje AVNOJ-a v Jajcu in prav tako na obletnico Kočevskega zborov. In kot vse ostale manifestacije v tem obdobju, sodi tudi praznovanje dneva mladosti v okvir izredne politične razgibanosti, v okvir priprav na volitve v predstavniške organe, v katerih bo, saj če sodimo po kandidatih, imela tudi mladina večji delež kot doslej. Ta ugotovitev nalaga mlademu rodu precejšnjo obveznost, saj ne gre samo za priznanje, marveč veliko bolj za obveznost, ki jih mladi ljudje sprejemajo kot bodoči odborniki občinskih in poslanci republiške ter zvezne skupščine. Gre torej za priznanje, združeno z odgovornostjo pred družbo, zlasti pa pred mladimi ljudmi. Gotovo je, da bodo mladi to zaupanje upravičili tako, kot so ga že neštokrat doslej, v borbi ali pri gradnji nove domovine.

Tekače štafete mladosti bomo v celjskem okraju sprejemali in pozdravljali od 14. do 16. tega meseca. Skozi naš okraj se prepletajo poti zvezne in dveh republiških štafet. Medtem ko bo pot zvezne štafete vodila 15. maja od Vranskega preko Zalca, Celja, Stora, Sentjurja in Smarja do Pečice, bo ena izmed republiških štafet krenila skozi kraje Zgornje Savinske in Zadrebke doline, tja do Velenja, Soštanja in Slemenja že dan prej, to je 14. maja. Druga republiška štafeta pa bo šla skozi nekatere kraje brežiške ter šmarske občine. V vseh krajih, koder se bo ustavila štafeta mladosti, pripravljajo veličastne sprejeme, na katerih bodo govorili tudi mnogi mladi kandidati za bližnje volitve. Tako bo tudi v Celju, kjer bo tekače štafete mladosti pozdravila tov. Ivica Jeršičeva, kandidat pri volitvah za republiški zbor.

M. B.

televiznik

V DRUGO OBDOBJE PREDVOLILNE AKTIVNOSTI

Prizadevanja petih let v presoji občanov

V tem času se politične organizacije v občinah pripravljajo na drugo etapo predvolilne dejavnosti. Politični aktivisti v občinah so analizirali potek, uspehe in pomanjkljivosti v zadnjih treh tednih, ko so volivci na kandidacijskih zborih izbirali in potrjevali kandidate za odbornike in poslance. Nekateri aktivisti, tako na primer v občini Videm-Krško, so zelo kritično ocenili svoje delo in uspehe. Pomanjkljivosti, ki so zmanjšale uspehe kandidacijskih zborov, so predvsem subjektivnega značaja.

Dejstvo, da zlasti na podeželju pozna pomlad terja naprežanje kmečkega prebivalstva in da so se poljska dela na široko odprla, je treba le polovično jemati kot opravičilo, kajti tem bolj bi se morale politične organizacije zavzeti in izbirati tak čas, ko bi ljudje lažje prišli.

Tudi oblike obveščanja niso povsod bile zadovoljive. Golo obveščanje z listki in prek šolskih otrok ne more zadostovati. Potrebno bi bilo več individualnega dela, več agitacije od človeka do človeka, več sodelovanja z društvi, od kulturnih do gasilcev.

Omeniti je treba tudi dejstvo, da so povsod tam, kjer je tudi razprava o novi ustavi bila uspešno izvedena, bili kandidacijski zbori dobro obiskani in plodni. Tam pa, kjer ljudje niso bili informirani in jim niso bila znana poglobljena načela nove ustave, tam, kjer je tudi nov sistem voli-

tev bil neznan, tam so večji del izpadli kandidacijski zbori formalistično — ni bilo vsebinsko bogatega vzdušja.

Vse te pomanjkljivosti bi mogoče v sedanjem obdobju odpraviti, zlasti še, ker je predvolilna dejavnost le dobila svoj tok in ritem. Edina objektivna težava je menda res bila v tem, da je bilo od izida volitvenega zakona, od obelodanitve osnovnih napotkov do začetka akcije res malo časa.

Smo tik pred novimi zbori občanov, ki po svoji vlogi in pomenu niso nič manj važni od minulih. Nasprotno. Na teh zborih bodo občani presodili in ocenili delo ljudskih odborov, prizadevanja o komunih od leta 1957 naprej. Jasno je, da ni komune, ki bi ne mogla pokazati velikih uspehov, kjer bi gospodarstvo in družbeni razvoj ne naredila velikih korakov. Bilo pa je tudi pomanjkljivosti in teh bi se tudi ne smeli izogibati, ko bomo obravnavali to obdobje.

Politični aktiv v občini Videm-Krško si je konkretno tako zastavil to nalogo: Ker bi bili kandidacijski zbori predvsem posvečeni izbiri kandidatov in razpravi o najbitnejših ustavnih spremembah, bodo bližnji zbori občanov posvečeni razpravi o razvoju komune za preteklo mandatno dobo dosedanjega ljudskega odbora. Vsebinsko se bodo zbori na terenih razlikovali od zborov v delovnih skupnostih. Bilo bi od-

več, če bi po teh plateh obravnavali razvoj komune, saj bodo proizvajalci kot občani sodelovali tudi na terenu. V gospodarskih organizacijah bo razprava potekala predvsem v razvoju podjetja, o statutu, izvozu, integraciji in podobnem.

Razprave na teh zborih bodo vodili dosednji odborniki in člani političnih aktivov, medtem ko bodo povsod sodelovali v razpravah tudi kandidati za novo občinsko skupščino.

Ko bodo na zborih občanov delovnim ljudem predloženi uspehi razvoja komune zadnjih petih let, bi bilo treba upoštevati tudi naslednje:

Napačno bi bilo, če bi se pri obravnavah omejevali zgolj na uspehe lastne komune, če bi ne videli in ne omenili uspehov sosednjih občine, republike in zveze. Zlasti pa bi to bilo nepravilno zato, ker dobro vemo, da se življenjske prepleta neodvisno od teritorialno-političnih mej, da ljudje ene komune najdejo dohodek in sredstva za življenje tudi zaradi razvoja sosednjih občin in da so mnoge dejavnosti v korist občanov silerhne komune medobčinskega in še širšega značaja.

Izpopolniti bi bilo treba tudi vrzeli, ki so ponekod nastale po minulih zborih volivcev. V nekaterih krajih še vedno ni ljudem jasen nov volilni sistem. Ne vedo kako, kje, kdaj in kolikokrat bodo volili. Za to informiranost pa nam ne more zadostovati udeležba nad 10% volivcev. Vztrajati moramo, da bodo s temi vprašanji seznanjeni vsi, ali pa vsaj večji del volilnih upravičencev.

Poleg zborov občanov pa so v bližnji bodočnosti pred nami tudi večji predvolilni zbori, na katerih bodo govorili najvidnejši kandidati za zvezno in republiško skupščino. Ti zbori bi morali biti prave manifestacije. V Krškem bodo na primer zbor povezali z dobrim kulturnim športnim sporedom in prav bi bilo, če bi isto pot ubrali tudi drugod.

Od množičnosti in vsebinske bogatosti druge etape predvolilne dejavnosti je zelo odvisen tudi rezultat najpomembnejših volitev po osvoboditvi.

Kr.

PRVOMAJSKE PRIDOBITVE V NAZARJU

Nazarčani so letošnji praznik dela proslavili prav svečano. Po dolgem času se je končno izpolnila dolgoletna želja domačinov. Ze na predvečer prvega maja je zagorela ulična razsvetljava. Ni pa to vse. Tudi novi, sodobni trgovski lokali so te dni slednjč dokončali in v njih bodo Nazarčani deležni prijetne in solidne postrežbe.

-jo

V naslednjih dneh bodo delovni ljudje na zborih občanov razpravljali o uspehih socialistične graditve in socialističnih odnosov za obdobje petih let — kakor dolgo je trajalo delo skupščin in ljudskih odborov četrtega sklica. Treba se je samo ozreti okoli sebe in povsod bomo videli obilo konkretnih rezultatov prizadevanj delovnih ljudi, samoupravnih organov in organov oblasti. V industriji, kmetijstvu in družbenih službah, povsod je bil dosežen mnogo večji napredek kot v enakih obdobjih preteklosti.

Veliko in z mnogo mladostnega zanosa je pri teh naporih sodelovala mladina — tako na svojih delovnih mestih kot na posebnih mladinskih delovnih akcijah. Stotisoči mladi ljudje so v petih letih rasli v proizvajalce in upravljalce — hkrati pa v občane z volilno pravico. Mladi so dajali svoj delež, svoje mesto imajo tudi v vseh organih in imeli bodo svoja mesta kot odborniki v komunah in poslanci v skupščinah. Svojo zavest in pripadnost socializmu pa mladina izpričuje tudi s političnim udejstvom. Zato naj ne bo zbora občanov v prihodnosti, ki bi ga ne osveževale vrste mladih graditeljev socializma.

PRED VOLITVAMI

v velenjski občini

V dneh od 12. pa do 21. maja bodo v vseh delovnih kolektivih in vseh krajevnih odborih velenjske občine zbori občanov, ki jih bo sklicala Socialistična zveza. Na teh zborih bodo kritično razpravljali o dosedanjih uspehih in o ostalih komunalnih in proizvodnih problemih ter o statutih podjetij, ki jih bodo v kratkem delovni kolektivi sprejeli. Najdlje je pri tem kolektivni rudnika lignita Velenje, ki bo na zboru že razpravljalo o celotnem osnutku statuta. Posebno obeležje pa bodo dobili ti zbori tudi zato, ker bodo na njih prisotni naši kandidati za občinsko, republiško in zvezno skupščino.

Začetek teh zborov bo v Smartnem ob Paki, kjer bodo v nedeljo slavili svoj krajevni praznik. O pomenu praznika in o ogromnih žrtvah, ki so jih v narodnoosvobodilnem boju doprinesli Šmarčani, bo spregovoril kandidat za re-

publiški zbor tovariš Franc Simončič — sekretar okrajnega komiteja ZKS Celje.

-že

AVSTRIJSKI KOMUNISTI V VELENJU

Preteklo nedeljo so obiskali Velenje člani založniškega in časopisnega podjetja »Warheit« iz Gradca. Večina članov tega kolektiva je včlanjena v vrste komunistične partije Avstrije. V Velenju so si ogledali površinske naprave na novem jašku v Prelogah, v kulturnem domu pa so imeli daljši razgovor s predstavnikom rudnika lignita Velenja, o perspektivni rasti energo kombinata ter o vlogi delavskih samoupravnih organov.

Eden za vse?

V dneh predvolilne aktivnosti smo dobili dopis, v katerem nam sporočajo za uspeh, da je od vsake hiše prišel po eden na zbor volivcev. Res je, da je ponekod to res uspeh, saj je tak »delegatski« sistem pripomogel k sklepčnosti zborov. Res je zadovoljivo, če pride vsaj eden iz družine. Toda pri vsem tem gre za drugačen problem, za prakso, ki ima lahko negativno ozadje.

V družinah so, vsaj predpostavljamo tako, odnosi v glavnem vsklajeni - enotni. Vendar obstajajo razlike, kakor so različni ljudje v družini, ponekod celo rodbinskem krogu. V vsaki družini so starejši, stari in mladi ljudje. Ljudje so različnih spolov in različne perspektive. Tudi dohodek si ustvarjajo na različnih krajih in panogah, zato si prav o vsem ne morejo biti popolnoma enotni.

In vendar si nekdo lasti, nekdo kar enostavno vzame pravico da razpravlja in odloča na nivoju zbora občanov v imenu vseh pod eno streho. Ali ne diši to preveč patriarhalno?

Razumljivejšje je to, čeprav ne tudi pravilno, v kmečkih družinah. Tem manj pa je tako odločanje »eden za vse« sprejemljivo za družine, katerih »poglavariji« vsak dan poudarjajo svojo demokratičnost, enakost vseh družinskih članov. Pa tudi iz teh družin prihaja le »glava«, žena in odrasli otroci naj bodo doma. (Za njih - v praksi - ni politika).

Najbolj obsojanja vredno pa je, da celo odgovorni ljudje, komunisti, funkcionarji, radi »pozabijo« doma svoje soproje in odrasle otroke. Kakor znajo in hočejo starši pripraviti otroke na življenje, tako bi jih morali popejati tudi na polje družbene dejavnosti in afirmacije.

Eden za vse - vsi za enega je socialno gesto velike vrednosti. Toda če je v vprašanju soodločanje, upravljanje, potem samo prva polovica tega gesla ne sme zadostovati. Prihajamo v čas, ko v nši družbi kujemo novo življensko gesto:

Vsi za vse — vsi o vsem!

c. k.

OSEBNI DOHODEK NASI KANDIDATI

naj bo odraz CENEJŠE PROIZVODNJE

Dan za dnevno se srečujeva, saj se poznava že iz mladih let. Tokrat pa je bilo srečanje uradno. Prestregel sem ga in ustavitil: »Dovoliš, zanima me tvoja osebna izkaznica?«

»Prav!« se je nasmehnil in mi postregel s podatki.

»Ernest Rahten, rojen 30. januarja 1929 v Skaljah pri Velenju kot sin delavca. Zadostuje.«

»Za uvod vsekakor. Vendar pa bi bil rad še bolj radoveden. Zanima me, kakaj te dni odhajaš na obisk v Dachau?«

sindikata rudnika lignita v Velenju. Zanima me, kako daleč ste v utrjevanju ekonomskih enot?«

»Sprva smo začeli uvajati enote bolj formalno kot ne, šele s spoznanjem, da so zgolj sredstvo za doseg cilja, pa je prišlo do prevrednotenja in vsebinske rasti ekonomskih enot. Prav temu pa smo tudi prilagodili delo sindikata. Nič več ne sklicujemo množičnih sestankov - to vlogo opravljajo preko zborov proizvajalcev posameznih enot in nedvomno je ta način mnogo boljši, kajti prav to nas je vodilo dalje. Pokazala se je potreba po ustanovitvi najmanjših enot - obračunskih enot, kar teče vzporedno z decentralizacijo upravljanja. Tu šele pride osebna odgovornost posameznika do veljave in s tem upravljanje samo. In prav tako bodo obračun-

ske enote posameznih oddelkov ali čel v jami tiste, ki bodo omogočile šele pravilno zasledovanje dnevnih rezultatov in obenem bo prav možno izkoristiti doslej še neizkoriščene rezerve. Ta vrst upravljanja vodi skrb nad slehernim dinarjem, kajti današnji sistem akorda in osebnih dohodkov še ne temelji na cenejši proizvodni toni, kar moramo doseči. Prav to pa je bistvo, kajti čim cenejša bo proizvodnja, tem nižja bo cena na tržišču, osebni dohodki pa bodo lahko ostali isti ali celo rasli. Vse naše sile so usmerjene k stabilizaciji cen in iskanju vseh rezerv.

»In kako si sprejel kandidaturu?«

»Presenetilo me je tolikšno zaganje in dozdeva se mi, da ne bo prav lahko prevzeti to odgovornost nase.

Pomembni uspehi slušateljev politične šole v Celju

Poročali smo že, da so slušatelji občinske politične šole v Celju v začetku januarja zaključili prvi del šolskega programa in da so od takrat v grupah (timih) delali samostojno pri izdelovanju nalog, ki imajo zelo veliko praktično vrednost. Vse te grupe, ki jih je nad 30, izdelujejo različne analize, v katerih obravnavajo številne specifične probleme v celjski občini, tako na področju gospodarstva, delavskega in družbenega upravljanja ter na področju političnega dela v organizacijah.

Oddelka za sindikalne in mladinske kadre sta že zaključila obravnavanje teh analitičnih nalog in to s precejšnjim uspehom. To pa seveda ne pomeni, da bi ostali oddelki bili v zaostanku zaradi neaktivnosti. To bi lahko trdili samo za nekaj redkih timov. Res je ravno nasprotno. Naloge, ki so jih prevzeli slušatelji ostalih treh oddelkov, zlasti pa gospodarskega,

so tako zahtevne in široke, da so terjale od slušateljev ogromno dela pri zbiranju gradiva in pri razvrščanju ugotovitev v analitične naloge. Omenimo naj samo skupino, ki je obravnavala področje obrti v občini. Ta tim je porabil za nalogo okoli 600 efektivnih ur pri zbiranju gradiva in sestavljanju skupne naloge. Tudi drugi timi niso opravili nič manj težavne naloge.

Ta teden je začel z obravnavami nalog, ki jih zagovarja ves tim, oddelki za kadre iz gospodarstva. Obravnavali so že naloge, ki se zelo podrobno in učinkovito lotevajo problema polkmečke delovne sile v Zelezarni Štore. Po mnenju navzočih vodilnih ljudi iz Zelezarne, je skupina odkrila mnogo novih gledišč in problemov, ki jih bodo v tovarni zdaj po vzorcu analitične naloge slušateljev politične šole raziskovali in obravnavali tudi naprej. Tudi naloga o

delitvi čistega in osebnega dohodka v »Metki« je že prestala svoj »ognjeni krst«. Na vrsti so skupine, ki so obdelovale problem izvoza v Emajlirki, problematiko obrti v občini in drugje.

V prihodnjih dneh bosta obravnavo timskih nalog začela tudi oddelka za kadre iz komunalne samouprave in Zveze komunistov.

Pripraviti je treba še to, da je uspešno zaključilo šolo tudi okoli 40 slušateljev šole, ki jo je organiziral občinski odbor SZDL.

C. K.

za čas od 9. do 19. maja

Vseskozi nestalno s pogostimi padavinami, ki bodo močnejše okrog 16. in 17. do 17. maja. Kratkotrajno izboljšanje je pričakovati okrog 9., 13. in 19. maja.

Tovariš Ernest Rahten - kandidat za zvezni zbor

»Brat je preživel trda leta v tem taborišču.«

»In kje si bil ti v tistem času?«

»Bil sem še otrok. Toda 1945. leta sem odšel kot šestnajstleten fant v partizane in bil v zaščitni četni štaba XIV. divizije. Kar prekmalu pa sem se moral spoznati z rano na nogi, ki sem jo skupil na Paškem Kozjaku.«

»Preskočiva obdobje na srednji tehnični šoli in se pogovoriva o vlogi sindikata. Kot vem, si lani prevzel predsedniško mesto

ŽIVAHNOST IN SPROŠČENI

Izbrali so kandidate

RAZGOVORI na zborih volivcev v žalski občini

V torek popoldne je bila v Žalcu seja občinskega aktiva za pripravo volitev, katere so se razen izbranih republiških in zveznih poslancev udeležili tudi predsedniki krajevnih odborov Socialistične zveze.

Na tem posvetovanju so analizirali zbor volivcev in pa začrtali priprave za zbor obččanov, ki bodo na terenu od 12. do 20. maja, v delovnih organizacijah pa od 20. do 24. maja.

Opravljeni zbori volivcev v žalski občini so potekali zelo dobro, čeravno je bilo tudi nekaj pomanjkljivosti. Slabši so bili namreč zbori v krajih, kjer se krajevni štabi v pripravah niso dovolj zavzeli in kjer komunisti niso bili dovolj pripravi, kjer je skratka bilo premalo odgovornosti za izvajanje zastavljenih nalog. V nekaterih primerih je bilo tudi ne-

kaj zakasnitev pri obveščanju in podobno. Vendar pa te pomanjkljivosti niso bistveno vplivale, in sicer zlasti zavoljo izredne aktivnosti občinskega aktiva in velike živahnosti volivcev v obdobju pred volitvami.

Izredno zadovoljiva je bila udeležba na zborih volivcev v delovnih organizacijah, kjer se je zborov udeležilo preko 75 odstotkov zaposlenih. Če od tega odštejemo mladince, ki še nimajo volilne pravice, dobimo izrazito visok odstotek udeležencev volivcev na zborih v kolektivih. Na vasi je bila zaradi konic pri kmetijskih delih udeležba sicer nekoliko slabša, a so bili zbori večinoma bolj živahni. Največ so prevladovali razprave o novi ustavi, o kmetijski politiki, o občinskem statusu in o vlogi novih skupščinskih organov ter o njihovi strukturi.

Seveda na zborih volivcev niso izostale tudi konkretne obravnave krajevnih problemov in nekaterih občinskih preceh vprašanj. V gospodarskih organizacijah pa so proizvajalci predvsem obravnavali dosežene uspehe v preteklih petih letih ter perspektivnost razvoja posameznih industrijskih objektov in drugih delovnih organizacij.

Pred dnevi so se v slavnostno okrašen veliki dvorani prosvetnega doma v Storah zbrali člani delovnega kolektiva železarne. Pogovorili so se o splošnih pripravah na bližnje volitve v občinski, republiški in zvezni zbor, se seznanili z značilnostmi nove ustave, pregledali njihove dosežane uspehe, razpravljali o dejavnosti Občinskega ljudskega odbora v pretekli mandadni dobi in izbrali kandidate za predstavniška telesa. Govorili so zastop-

niki sindikalne organizacije ter organov upravljanja, ki so obrazložili predloge posameznih kandidatov. Po poročilu dosedanjega odbornika tov. Ivana Zmaharja so navzoči z velikim odobravanjem izbrali za svoje kandidate v občinski zbor tov. Jožeta Kragelja, mladega kvalificiranega delavca iz mehanične delavnice. Ivana Rozmana iz elektro plavža in Antona Suharja iz komercialnega oddelka. V republiški zbor so izbrali Emo Kruhar iz Tovar-

ne perila v Celju in tov. Staneta Divjaka, sekretarja občinskega komiteja Zveze komunistov v Celju. V zvezni zbor pa so predlagali tov. Viktorja Opako, metalurškega tehnika in šefa priprave dela Železarne Store in tov. Milana Kavčiča iz Tovarne emajlirane posode v Celju. Dvorana, kjer je bilo zborovanje, je bila napolnjena do zadnjega kotička kot še nikoli doslej, zato tudi ni bila v stanju, da sprejme vse, ki so želeli prisostvovati temu pomembnemu zborovanju.

J. M.

NAS OBISK V ALPOSU

Od cevi do pohištva

Spominjam se še prvega obiska v Alposu. Bilo je pred petimi leti. Tedaj je ta mala bivša tovarna poljedelskih strojev v Sentjurju začela spreminjati svojo proizvodnjo. Spričo posebnih pogojev na trgu tedanjih, dejansko obrtni obrat ni imel pogojev, da bi se enakovredno meril z novimi velikimi tovarnami poljedelskih strojev in opreme, ki so zrasle širo po domovini. Odločili so se za izdelke iz aluminija — kovine, ki polagoma, a vztrajno osvaja trg.

Tedaj je kolektiv Alposa delal v nemogočih delovnih pogojih. Obrati so bili razstreseni v posameznih poslopih po vsem Sentjurju. Domala ves dan smo porabili, da smo si ogledali vseh pet obratov. Razumljivo je, da je spričo tega bila proizvodnost dokaj nizka, stroški proizvodnje pa izrazito visoki. Razen tega jim je preglatice delat tudi nenehni prevoz polizdelkov od delavnice do delavnice.

Toda to je bila le ena plat težav in nadlog, ki so jih tedaj morali prenesti. Za primer vzemimo samo oddelke, kjer se aluminijasti deli polirajo. Tedaj je bil ta oddelček v provizornih in vtesnjenih prostorih. V zraku je visel črn — prašni oblak, delavci pa so bili tudi popolnoma črni. Ustrezne ventilacije tam ni bilo možno namestiti, a tudi svetlobe ni bilo dovolj. Zdelo se mi je, kot bi se znašli v rudniškem jašku. Zares so bili to kritični časi in mnogokrat je že kazalo, da bodo zaradi neustreznih prostorov morali obrat zapreti. Podoben pa je bilo tudi v ostalih obratih — mizarstvo se je stiskalo v malih prostorih, montaža je bila na drugem koncu kraja in podobno.

POGUMNA ODLOČITEV

V taki situaciji je bil kolektiv pred odločitvijo, da gradi novo poslopje. Odločili so se zanj, čeravno je bila to pogumna odločitev. Odločitev je bila še toliko pomembnejša, ker je kolektiv kljub tem pogojem začel zbirati sredstva za novogradnjo. Potreb-

ni so bili novi načrti, sistematično načrtovanje novogradnje in podobno.

Kmalu so buldozerji zaorali ledino vzhodno od naselja in takoj so nastopili tudi zidarji. Kolektiv je uspel uresničiti vsaj prvi del svoje zamisli v zelo kratkem času. Na tem prostoru je kmalu zrasla prva velika hala Alposa. S tem je bilo delo v veliki meri olajšano, toda s tem tovarna še ni mogla prosto zadihati. Kajti kakor hitro so sprostili delovni postopek, so lahko znižali proizvodne stroške, posvetili so se lahko kvalitetnim izdelkom — s tem pa so močno prodrli na trg. Tako je polagoma že tudi nova hala postala ozko grlo proizvodnje, kar pa je bilo še bolj občutljivo, ker je tu bil dejansko osrednji in najbistvenejši del proizvodnega postopka. Proizvodnja, ki je sunkovito rasla, je namreč do besedno zamašila vse prostore — tudi komunikacijske. Rešitev je bila v nadaljnji gradnji in realizaciji druge faze izgradnje proizvodnih prostorov.

Ta del prizadevanja kolektiva je bil enako pomemben kot začetek, kajti gradili so v obdobju, ko je bilo zastran investicij najbolj težavno — toda kljub temu so uspeli in danes je v Sentjurju dograjena nova tovarna. Skladišče, pravijo, še moramo urediti pa bo tovarna funkcionalno urejena.

Današnji sprehod skozi tovarno mi je pokazal, da lahko kolektiv s prizadevanjem in s pomočjo ter razumevanjem občine veliko doseže in uresniči svoje načrte, čeravno so navidez zanj preveliki. Toda volja in odločnost, delavnost in pridnost so poroka za napredek.

To je tisto kar najbolj pade v oči v Alposu, kajti danes ni več sprehajanja skozi naselje od obrata do obrata. Ob zadnjem obisku so mi pokazali sodobno tovarno z urejenimi delovnimi postopki, ki tudi v celoti ustrezajo tehničnim in sanitarnim predpisom. In tega so si proizvajalci iz Alposa tudi želeli. Napredek jim je bil ves čas vodilo.

Mile Iršič

Temeljite priprave na zbor obččanov

V žalski občini so se že pripravili na zbor obččanov, ki bodo v naslednjih dneh v posameznih krajih in tudi v delovnih organizacijah. Sodijo, da bodo domala vse zborove obččanov obiskali razen kandidatov za občinsko skupščino tudi kandidati za republiška in zvezna predstavniška telesa.

Na zborih obččanov bodo zlasti podrobno govorili o gospodarskem razvoju savinjskega območja v obdobju zadnjih petih let. To obdobje je namreč za osrednjo savinjsko dolino najbolj značilno. Domala vse tovarne so obnovlje-

ne, vrednost proizvodnje industrije se je v tem času sunkovito dvigala in dosegla na primer na Polzeli in v Preboldu domala neverjetne vzpone. Razen popolnoma obnovljenih tovarn pa so v tem času na tem območju zrasle nove tovarne (livarna in Agroservis), a tudi sicer so v tem času zabeležili znaten napredek.

Izrazit je ta v kmetijstvu. Savinjska kmetijska zadruga se je v tem obdobju uveljavila kot ena najmočnejših kmetijskih združenj v Sloveniji, istočasno pa so zabeležili tudi izreden napredek v raz-

voju družbenega sektorja po ustanovitvi Agrokombinata. Značilno za razvoj socialističnega sektorja v Savinjski dolini je predvsem načrtovitost razvoja, postopnost, ki ustreza možnostim in pa težnja za uveljavljanje ekonomičnosti v vseh panogah kmetijstva.

Ko govorimo o napredku, ki ga je zadnja leta zabeležila Savinjska dolina, ne smemo prezreti izrednih naporov, ki so ga v tem času vložili, da bi uspešno razširili omrežje zdravstvenih ustanov. Tako je to območje postalo polagoma eno izmed onih, kjer je zdravstvena služba najbolj razširjena in ki razpolaga z ustreznimi kapacitetami. Res je sicer, da bo potrebno zgraditi še zdravstveni dom v Žalcu in urediti nekatere specializirane ambulante.

Na zborih obččanov bodo podrobno govorili tudi o perspektivnem razvoju komune za obdobje naslednjih sedmih let in o potrebah, ki jih je potrebno uvrstiti med prioritete naloge. Sodijo, da bodo plodne obravnave na zborih obččanov osnova za temeljito pripravo sedemletnega načrta o perspektivnem razvoju žalske občine.

Predstavniki občinskega aktiva za pripravo volitev in posebej oni, ki so zadolženi za organizacijo zborov obččanov, so nas še posebej opozorili na razprave o nadaljnjem razširjanju Agrokombinata, ki bodo v kmetijskih okoliših konkretne.

RADO JONAK

Ortopedija, prvi pogoj za delo pri rehabilitaciji invalidov

Tovariša Rada Jonaka, ki so ga volivci iz Celja in zahodnih območij celjskega okraja izbrali za svojega kandidata za poslanca v zdravstveno socialni zbor zvezne skupščine, sem srečal po zasedanju upravnega odbora Zavoda za rehabilitacijo invalidov, ki ga že leta uspešno vodi. Razpravljali so o novih predpisih in pravilniku o izdelavi protez in ortopedskih pripomočkov. Zato sem mu vprašanje zastavil prav s tega področja. Takole je odgovoril:

Izdelava ortopedskih pripomočkov je sestavni del rehabilitacije invalidov. Kajti usposabljanje invalidov velikokrat zahteva predvsem primerne proteze in ortopedske pripomočke, ki vsaj deloma omogočijo invalidu vrnitev v normalno delovno okolje. Zaradi tega je ta dejavnost tudi eden najvažnejših in najmočnejših činiteljev rehabilitacije.

Priznati pa moramo, da je izdelava ortopedskih pripomočkov zaenkrat kljub svoji izredni pomembnosti eden najmanj razvitih elementov v kompleksu rehabilitacije invalidov, in sicer kljub temu, da je časovno najstarejši del rehabilitacije. Kaže, da v hitrem tehničnem napredku nismo posvečali ortopedski protetiki v razvojnem smislu dovolj pozornosti. Vendar je potrebno pripomniti, da so na to v veliki meri vplivali objektivni pogoji.

Vojne grozote so razen ostalih hudih posledic dale tudi veliko število invalidov. Razumljivo je, da so ortopedske delavnice morale invalidom dati najnujnejše ortopedske pripomočke. Pomanjkanje kapacitet in strokovnega kadra pa je to delo silno oviralo. S temi težavami se še sedaj borimo, vendar v zadnjem času lahko posvečamo kvaliteti vse večjo pozornost.

Druga slabost, ki zavira nemoten razvoj ortopedske protetike, je velika razdrobljenost ortopedskih delavnic, ki med seboj niso povezane. Tako kljub prizadevanju mnogih proizvajalcev še vedno nimamo ustreznih standardov za izdelke in materiale.

V zadnjem obdobju pa smo v našem zavodu uspeli vprašanje strokovnosti kadrov rešiti s priučevanjem nekaterih invalidov za posamezne faze dela v ortopedski delavnici, kar je sprostito visokokvalificirane strokovnjake za posamezna dela.

Tovariš Jonak je na koncu dodal, da bo nov pravilnik o izdelavi ortopedskih pripomočkov veliko pomagal, saj predvsem teži za tem, da zaščiti zavarovance invalide pred neakvalitetnimi izdelki in jim zagotavlja pravočasno dobavo potrebnih pripomočkov. To pa je vsekakor precejšen napredek.

M.

Društvo knjigovodij v Celju se lepo uveljavlja

Od 1.900 članov je prišlo na občni zbor 400 knjigovodij

V Celju se bržkone še nikoli ni hkrati zbralo toliko knjigovodij kot na zadnjem občnem zboru društva knjigovodij. Dvorana v Narodnem domu je bila do kraja polna, saj je prišlo več kot 400 članov. Zboru so prisostvovali tudi številni predstavniki sorodnih društev iz drugih okrajev, predsednik in tajnik republiškega združenja knjigovodij Borut Gorazd in France Por ter predstavniki lokalnih forumov.

Društvo knjigovodij je — kakor smo slišali iz poročila predsednika Miroslava Beleta — zajelo v organizacijo že okrog 1.900 članov, kar predstavlja več kot štiri petine vseh knjigovodij v okraju. Društvo obstaja sedaj že šest let.

lujejo z vodstvi komun. Društvo je doslej pomagalo komunam pri izbiri strokovnega kadra za odgovorna mesta. Vsako leto izda društvo tudi posebno brošuro, v katerih poleg društvene problematike obravnavajo tudi strokovno problematiko.

Na občnem zboru so imeli dve strokovni predavanji. Dr. Peter Pavlič je govoril o vlogi knjigovodje v ekonomiki podjetja, Bogdan Hochmüller pa o mehanizaciji v knjigovodstvih. Dosedanjemu predsedniku Miroslavu Beletu, ki odhaja na novo službeno mesto v Ljubljano, so izrekli posebno priznanje za požrtvovalno delo in ga izbrali za častnega člana.

jv.

Knjigovodje in gostje na občnem zboru

V dosedanjem delu je posvetilo največ pozornosti strokovni vzgoji kadrov. V sodelovanju z delavsko univerzo so v teh letih organizirali vrsto tečajev, v katerih je izpopolnilo svoje znanje preko 1.000 knjigovodij. Tečaje so imeli v več stopnjah. Razen tega je društvo občansko organiziralo številna predavanja o aktualni problematiki in še posebno seminarje za določene naloge. Na ta način je društvo odigralo pomembno vlogo in nudilo pomoč gospodarskim organizacijam, saj so bili knjigovodje spričo pogostih sprememb in dopolnitev predpisov pred odgovornimi in težkimi nalogami.

Toda ne le strokovna plat, skrb društva je tudi moralni lik knjigovodje, saj je vloga knjigovodje v socialistični družbi, zlasti še v sistemu samoupravljanja odgovornejša. Ni vseeno kakšne podatke in analize daje knjigovodstvo organom upravljanja in kako jih podaja, da jih lahko razume sleherni proizvajalec.

Poseben problem v naših knjigovodstvih je pomanjkljiva mehanizacija, ki ne sledi splošnemu gospodarskemu razvoju. V Celju se sicer pripravljajo, da bi organizirali center za elektronski stroji, za potrebe železarne, cinkarne in »Emajlirke«, vendar stvar ne gre tako hitro kot bi želeli, ker so potrebne prej še organizacijske in kadrovske priprave, pa tudi precejšnja devizna sredstva.

Lani so v okviru društva organizirali podružnice, da bi se tako prilagodili komunalnemu sistemu. Namen teh podružnic je, da sode-

Za 72 odbornikov 87 kandidatov v Žalcu

V žalski občini so volivci že izbrali kandidate za bodočo občinsko skupščino. V petnajstih primerih so določili tudi po dva kandidata. Za kandidate so izbrali naslednje tovarišice in tovariše:

Erni Ramšaka, Janeza Lenasija, Franca Oblaka, Alojzijo Jelen, Valerijo Gnuš, Jožeta Piliha, Riharda Slokana, Marijo Stor, Jojo Pinter, Rafka Funkla, Franca Ograjnerja, Petra Kranjca, Justo Florjanc, Karla Korena, Jožeta Korberja, Majdo Leskovšek, Ivana Vinkšla, Franca Matka, inž. Vida Korberja, inž. Zvoneta Pelikana, Karla Florjana in Natka Norbija (Vransko), Ivana Marovita in Jožeta Veselaka (Braslovče), Jako Podlunška in Ivana Hojnika (Sempeter), Franca Potočnika in Jožeta Povšeta (Prebold), Janka Vizoviška in Ivana Kosana (Gotovlje), Jožeta Irmančnika in Stanka Zagarja (Petrovče), Alojza Selana, Tončka Ostruh, Marijo Jelen, dr. Vero Petkovič in Nika Tratnika (Zdravstveni dom Žalec), Ljubo Herovež, Vilmo Šega, Ivana Pečnika,

Vlada Goriška, Jožico Dimec, Toneta Delaka, inž. Zakonjška, Edija Omladiča, Vilija Ramšaka, Ivana Razdevška, Vinka Pančurja in Stanka Plesnika (Vinska Gora), Franca Spegliča, Magdo Jarh, Antona Sitarja, Konrada Lipovška, Albina Šanca, Karla Vitana, Julčko Cokan, Ivana Pospeha, Karla Podvršnika, inž. Franca Znidaršiča, Franca Četino in Franca Cokana (v Rojeh), Anico Trpino, Antona Janca, Antona Hermana in Alojza Zmrlaka (Gornja vas), Marjana Golavška in Franca Habjana (Sešče), Karla Herodeža, Ivana Strojčerja, Veljka Repiča, Jakoba Likupa, Franca Drobeža, Rafaela Umbrehta, Franca Ferlina, Slavo Marolt, Ferda Kolšča, Milana Lesjaka, Alojza Lilijo in Vinka Lekšeta (Loke), Franca Pečovnika in Franca Jurharja (Ločica), inž. Jožeta Deželaka in Karla Goropevska.

V primerih, kjer so volivci izbrali po dva kandidata, smo jih navedli skupaj in zraven označili v katerem kraju kandidata.

-le

Zgoraj obe novi proizvodni hali v Sentjurju, spodaj delavec pri rezanju aluminija

Smotrna organizacija in tehnologija dela

VIKTOR OPAKA:

V TOREK POPOLDNE JE ZASEDAL V ŽALCU OBČINSKI AKTIV ZA PRIPRAVO VOLITEV. RAZPRAVLJALI SO O PREDSTOJEČIH ZBORIH OBČANOV. SEJE AKTIVA SE JE UDELEŽIL TUDI TOV. VIKTOR OPAKA, KI SO GA TUDI VOLIVCI S TEGA GOSPODARJA PREDLAGALI ZA SVOJEGA KANDIDATA V GOSPODARSKI ZBOR ZVEZNE SKUPŠČINE. OB TEJ PRILICNOSTI SMO ZASTAVILI SIMPATIČNEMU ČLANU ŽELEZARSKEGA KOLEKTIVA IZ ŠTOR NEKAJ VPRAŠANJ V ZVEZI Z NAPORI TEGA KOLEKTIVA ZA IZBOLJŠANJE ORGANIZACIJE DELA. TAKOLE JE DEJAL:

V železarski stroki so za uveljavljanje dobre organizacije dela težavnejši pogoji kot v ostalih panogah industrije, in sicer predvsem zaradi raznolikosti proizvodnje. Tako proizvajamo šamet, surovo železo, več vrst litin, jekla — zraven tega pa še obdelave in podobno. Razen tega nastopajo še težave zaradi izredne izrabljenosti strojnih naprav, saj so v naši tovarni razen elektroplavža domala vsa ostala osnovna sredstva že amortizirana.

Kljub temu pa lahko trdim da smo prav z dobro organizacijo in prizadevanji, da na tem področju hitreje napredujemo, zabeležili znatne uspehe. Pri tem smo še posebno pozornost posvetili proučevanju tržišča. Z uveljavitvijo na obeh področjih smo tudi uspeli, da so danes vsi obratni polno zasedeni z delom.

Naj samo za primer navedem obrat livarne cevi. Ta obrat smo približno pred tremi leti hoteli že opustiti, ker je začela obratovati nova specialna livarna pri Sarajevu. Toda že tedaj smo se odločili drugače. S temeljito analizo tehnološkega postopka in pravilno organizacijo dela ter temeljito predprilavo smo začeli zniževati stroške proizvodnje in izboljševati kvaliteto. To nam je ob posebnem prizadevanju kolektiva livarne in obratnega delavskega sveta popolnoma uspelo, tako da je sedaj ta oddelek rentabilen, konkurenčen in popolnoma zaseden z naročili.

Podoben je primer tudi pri iskanju možnosti za oplemenitenje litin in podobno. V vseh primerih je šlo za temeljite priprave. Pri tem pa bi hotel poudariti, je dejal tov. Opača, da pri uresničevanju teh smotrov ni dovolj le natanko proučena tehnologija in metoda dela, temveč je potrebno da so delavci v obratu z njo tudi podrobno seznanjeni in da jo obvladajo — od-

Kdaj bo most v Grižah dograjen?

Lani junija je Cestno podjetje Celje začelo z nadaljevalnimi deli pri gradnji mostu v Grižah. Računali so, da bodo most lahko dogradili do konca lanskega leta. Vendar so se dela spričo objektivnih težav (neredna dobava lesa, zapora žag, visoka voda in podobno) nekoliko zavlekla. Kljub temu pa je delo spričo posebnega prizadevanja režijskega odbora in predsednika odbora tov. Funkla zadovoljivo potekalo. Zlasti se zato, ker je spričo sistema dela bilo potrebno betonirati most po fazah. Zelo nizke temperature v letošnji zimi pa so povzročile še dodatne težave. Delo je bilo oteženo v novembru, vendar je delovna ekipa uspela zabetonirati vsa tri polja mostu. Ostal je le del nad rečnima opornikoma.

Zaradi močnega deževja pa je voda 12. marca tako narasla, da je popolnoma zajela sedanje polje mostu. Odstranitev ovire ni bilo možno brez tveganja življenja delavcev. Voda je odnesla opažni oter, srednji del konstrukcije pa je s tem izgubil oporo in se ponižal toliko, da je obvisel na armaturi.

Podjetje je takoj prosilo za pomoč strokovnjake iz Zavoda za raziskavo materiala in Ljubljani, ki so po temeljitem pregledu nastale škode izdelali tudi načrt za popravilo mostu in nadaljevanje del. Vendar v aprilu zaradi visoke vode še ni bilo možno opraviti potrebna dela. Pač so se nemoteno nadaljevala koncem aprila in v začetku maja. Spričo tega, da je ob tej delikatni delovni nalogi potrebno nenehno nadzorstvo, je tudi tempo dela nekoliko manjši. Vendar je ta ukrep potreben, kajti most mora kljub nezgodi odgovorjati predpisom in zahtevam.

Sodijo, da bodo dela za popravilo nastale škode terjala okoli dva meseca, ostala dela za dokončno izgradnjo mostu pa bodo opravljena v enem mesecu. Tako predvidevajo, da bo možno novi most v Grižah izročiti za potrebe prometa v avgustu. V. S.

ločujoč činitelj pri proizvodnji je namreč človek! Zaradi tega naši uspehi razumljivo sovpadajo z intenzivnejšim delovanjem obratnih delavskih svetov.

MLEKO - s problemi in brez njih

Oskrba mesta z mlekom je v zadnjih obdobjih bil eden od najbolj perečih problemov. V zadnjem času — zlasti je to bilo očitno v letošnji hudi zimi — pa vprašanje zadostne oskrbe mestnih prebivalcev z mlekom in mlečnimi proizvodi vsaj na videz ni bilo problematično.

Pri tem pa je potrebno posebej poudariti, da gre za navidezno urejenost, ki se zrcali samo v pravilni in zadostni oskrbi mesta z mlekom in mlečnimi proizvodi, kajti pri proizvodnji mleka za trg obstajajo še hude težave, nerešena razmerja in podobno.

V Celju letošnjo zimo v nasprotju z ostalimi zimami, ki so bile razmeroma blage, ni primanjkovalo mleka. Gre predvsem za zaslugo in posebno prizadevanje agrokombinata v Žalcu, ki je oskrbel trg z zadostnimi količinami mleka. Toda tudi sicer so na tem področju nastali znatni premiki.

Dokaj znano je, da je proizvodnja mleka z ozirom na neuravnovešene cene nerentabilna. To se je

sta pogoja za uspešno delovanje gospodarskih organizacij

Zadnji dve leti pa v našem kolektivu še posebej razvijamo raziskovalno delo in ustvarjamo pogoje za uspešno delovanje gospodarskih organizacij

MLEKO - s problemi in brez njih

hitro odrazilo tudi pri upadanju zanimanja zasebnih kmetovalcev za rejo mlekaric. Preprosta računica namreč pokaže, da kmetovalci precej bolje vnovčijo živalsko krmo pri vzreji pitane živine ali za vzrejo praštev. Tako je vsa skrb tudi spričo teh objektivnih pogojev polagoma prešla na agrokombinat, ki se je zaradi tega tudi odločil za ureditev sodobnih mlečnih farm.

S tem pa problem deficitnosti pri proizvodnji mleka ni odstranjen. Tako je na primer samo lani agrokombinat v Žalcu dal za kritje stroškov razen iztržka pri mleku še 85 milijonov dinarjev — ali trikratno vsoto bruto osebnih dohodkov kolektiva. Občinski ljudski odbor pa je pri tem v okviru zveznih predpisov skupaj z zveznimi sredstvi za ta namen dal 25 milijonov dinarjev.

Ko so na delavskem svetu agrokombinata o tem razpravljali, so bili enotni, da je naloga v sedanjih posebnih pogojih, da oskrbu-

je mesto z mlekom in da pokrije tudi delne izgube. Vendar so bili mnenja, da bo tudi občinski ljudski odbor v naslednjem obdobju moral izkoristiti v večji meri zvezna sredstva, ki so za kritje izgub pri mleku na razpolago, a so vezana na lastno udeležbo občine. Gre vsekakor za logično zahtevo kolektiva kmetijskega kombinata, saj končno samo ena gospodarska organizacija ne more kriti izgube, ki nastaja zaradi neuravnovešenih cen. Pri tem pa ne gre v nobenem primeru za zahtevo po povečanju cen mleka v maloprodaji, gre le za pravilno razdelitev finančnega bremena. Rorda je pri tem pomembno še poudariti, da je agrokombinat za Celjane lahko pri mleku prispeval 85 milijonov dinarjev samo zato, ker je uspel finančno utrditi svoje poslovanje, sicer pa bi bil problem neprimerno bolj zapleten.

Drugače je bilo v nekaterih drugih kmetijskih organizacijah, ki so, da bi se izognile finančnim težavam, preprosto prenehale s proizvodnjo mleka. To in pa dejstvo, da zasebni kmetovalci vse bolj opuščajo proizvodnjo mleka, problem še bolj zaostruje. Hkrati pa organizirana vzgoja in selekcija mlekaric tudi zagotavlja pravilno oskrbo. Gotovo je namreč, da je farmska oblika proizvodnje mleka neprimerno bolj kontinuirana in tudi cenejša. Vzemimo za primer samo šmarsko območje. Tu proizvodnja mleka pri zasebnikih niha od 8 tisoč litrov mleka dnevno do 2 tisoč litrov v zimskih mesecih. Pri farmski proizvodnji pa so tako ostre konice odstranjene. To pa je predvsem za pravilno oskrbo mesta pomembno in je zaradi tega nujno urediti doslej še nerešene probleme, ki bi znali škodovati in zavirati nemoten razvoj farmskih obratov. -le

Prijeten je počitek v dobrnskem parku

Intervju

V Dobrni so se temeljito pripravili na sezono

Parki v Dobrni so že oživeli, prvi gostje so prišli v zdravilišče skoraj skupaj s pomladjo. Sicer pa je Dobrna tudi najbolj prikupna spomlad, ko drevje ozeleni, ko prvo cvetje zamenja zimsko monotonijo. Letos pa je še toliko bolj prijetno v tem zdraviliškem kraju, kajti kolektiv zdravilišča je preko zime uredil kopico stvari. Tako so opravili, nam je v razgovoru povedal direktor zdravilišča tov. Alojz Krivec, znatne adaptacije zdravstvenih objektov, uredili so bolniški oddelek, obnovili so opremo restavracije, nadalje so uredili rasvetljava, adaptirali so kopalniški objekt in nazadnje uredili tudi prikupno turistično postojanko v Hudčevem grabnu.

Razen tega so v zdravstveni kurativi vpeljali tudi črevesna in druga izpiranja, poizkuse pa delajo tudi s smrečnimi kopelmi. Istočasno pa so se odločili za temeljito analizo zmoglosti dobrnskega vrelca. S posebnimi vrtnami bodo namreč ugotovili kolika je kapaciteta termalne in zdravilne vode. Sodijo, da vse možnosti na tem področju niso izkoriščene in da bi bilo možno z večjim izkoristkom vrelca urediti tudi odprto kopalnico.

Tovariš Krivec je hkrati poudaril, da so v pripravah na sezono

POGOVOR škalskih volivcev

Bila je lepa, sončna nedelja. Počasi so se zbirali volivci. Število se je večalo in nihče ni bil nestrpen zaradi čakanja, kajti na kmetih je tudi ob nedeljah dovolj dela. Prav posebej sedaj spomladi, ko je treba včasih zaradi muhavosti vremena tudi ob nedeljah poprijeti za vsakršno poljsko delo.

Pogovor se je zapletal in največ so govorili o nalogah, ki jih čakajo še pri dograditvi gasilnega doma, o cestah, o težavah, ki jih ne manjka in o ječmenju, pšenici, hmelju itd.

»Mladi in stari; delavci, kmetje in uslužbenci, vsi so se pomenljivo spogledovali, ko je nekdo povprašal: »Koga pa bomo izbrali?« In že se je oglasil predsednik krajevnega odbora Zveze borcev, rekoč: »Glej ga, zakaj pa nisi prišel na našo razširjeno sejo, ko smo se temeljito pogovarjali o kandidatih?«

»Saj mi je žal, a hmeljevke sem moral pripeljati, bil je že skrajni čas!« je odvrnil prvi.

In še nekaj časa so se Skalčani gredli na soncu, dokler jih ni bilo toliko, da so se odpravili v šolski razred, ki jim vedno služi za seštanke, zborovanja in podobno.

Ne le, da nimajo zaenkrat druge prostora. Na šolo so ponosni, čeprav bi bilo potreba še marsi-

V znamenju praznika

Žalska občina ima lepo navado praznovati občinski praznik (2. julija) vsako leto v drugem kraju. Tako bodo praznovali letošnji praznik občine Žalec na Polzeli.

V pričakovanju praznika že nekaj mesecev Tovarna nogavic na Polzeli mrzlično doziduje, urejuje in izpolnjuje svoje obrate, lepša okolico tako, da bo velik dan dočakala dostojno v čisto novi obliki. Za njo nič ne zaostaja tovarna pohištva »Garant«, ki bo z dozidavo in remontom nekaterih objektov spremenila videz.

Proizvodni okoliš kmetijske zadruge na Polzeli je dokončal garaže, restavriral upravno zgradbo, opremil mehanično delavnico in tako delno skušal omiliti zamujeno. Urediti se nameravajo dvorišče in postaviti lastno črpalko za nafto.

Omembe vredna je tudi ureditev planinskega doma na Oljki, ki ga s pomočjo okraja, občine, obeh tovarn in proizvodnega okoliša gradi požrtvovalno planinsko društvo »Oljka« iz Polzele.

Po zaščiti in ureditvi še kliče park okrog graščine Senek, ki ga sestavljajo izbrana domača in tuja gozdna ter okrasna drevesa, pod njimi pa je puščeno samo sebi in ljudem na voljo okrasno in zimzeleno grmovje, ki nekatero še kaže oblike nekdanje skrbne nege. Ne bi bilo napačno povabiti botanika, da bi nam povedal koliko bogastvo

predstavlja takšen izbor. Tako bi nas verjetno obvaroval še enega nepremišljenega dejanja, ki smo ga storili takrat, ko smo zaradi kaparja na jablanah šli posekati čudoviti log vitkih jelk okrog gradu Komende, ki je bil ponos Polzele. Grad sedaj kaže daleč naokrog svoje razdrapano zidove. V parku okrog Seneka bi lahko z manjšimi finančnimi sredstvi uredili stezice, namestili klopi in morda dodali še kakšen grm ter tako dali Polzeli, delavnemu človeku in upokojencu, ki bilva pod večer trudapolnega življenja v graščini, prijeten in miren kotiček za odih, pomenek in razvedrilo.

Politične in množične organizacije bodo poleg ostalih nalog zbrale tudi finančna sredstva, s katerimi bo pripravljali in gradbeni odbor v kratkem času asfaltilral cesto od odcepa v Sempetru do polzelskega mostu. S tem se bodo uresničile dolgoterne želje Polzečanov.

Oživljena je tudi kulturno-prosvetna dejavnost. Saj sta se po kratkem oddihu zopet sestala ženski in pred leti tako popularni moški pevski zbor. Oba precej okrepljena z mladimi pevci pridno vadi-ta. Dramska sekcija, glasbena šola in šolska folklorna skupina bodo tudi prispevali precejšen delež k temu, da bo program prireditvev za občinski praznik res pester in vsebinsko bogat.

Vy

Nad 7000 volivcev razpravljalo o kandidatih

Tudi v velenjski občini so že končali z izbiro kandidatov na zborih volivcev.

Na 88 zborih volivcev je sodelovalo okrog 7.000 volivcev, kar je skorajda slaba polovica vseh vpisanih. Ta množičnost pa kaže na resnost in izredno politično razgibanost članstva Socialistične zveze v velenjski občini.

V skupno 62 volilnih enotah so za izvolitev 70 odbornikov nove občinske skupščine predlagali 91 kandidatov.

Kratek pregled v skupno listo predlaganih kaže, da bo povprečna starost nove občinske skupščine nekaj nad 30 let ter da bo prednjačila predvsem srednješolska izobrazba. Prav tako je razvidno, da je med predlaganimi kan-

didati največ uslužbencev in delavcev, katerim so na zborih zapali sedemdeset kandidatur. Zanimivo in povsem opravičljivo s ozirom na odnos med gospodarstvom in negospodarskimi dejavnostmi pa je, da je 55 kandidatov iz vrst gospodarskih dejavnosti, 21 kandidatov iz prosvete, zdravstva in državne uprave ter 15 kandidatov izven. Dokaz, kako temeljite bo nova občinska skupščina spre-menjena, je v podatku, da je med 91 predlaganimi kandidati le 6 takšnih, ki so že bili odborniki, ostalih 85 pa bo letos prvič prevzelo to dolžnost nase.

O dobro premišljenih in pravilnih kandidaturah pa nam govori 23 kandidatkinj, kar vsaj delno opravičuje več kot tretjino od skupnega števila zaposlenih, ne ustreza pa še pravilnemu razmerju med volivci, kjer na področju velenjske občine z 52 odstotki vodijo žene.

Predvolilne akcije pa z zaključnimi zbori volivcev nikakor še ni konec. Te dni bodo po krajevnih odborih Socialistične zveze širši sestanki, kjer se bodo občani pogovorili o vseh problemih v proizvodnji in v negospodarski dejavnosti ter o vseh drobnih, a bistvenih komunalnih vprašanjih.

KAKO BO SESTAVLJENA OKRAJNA SKUPŠČINA

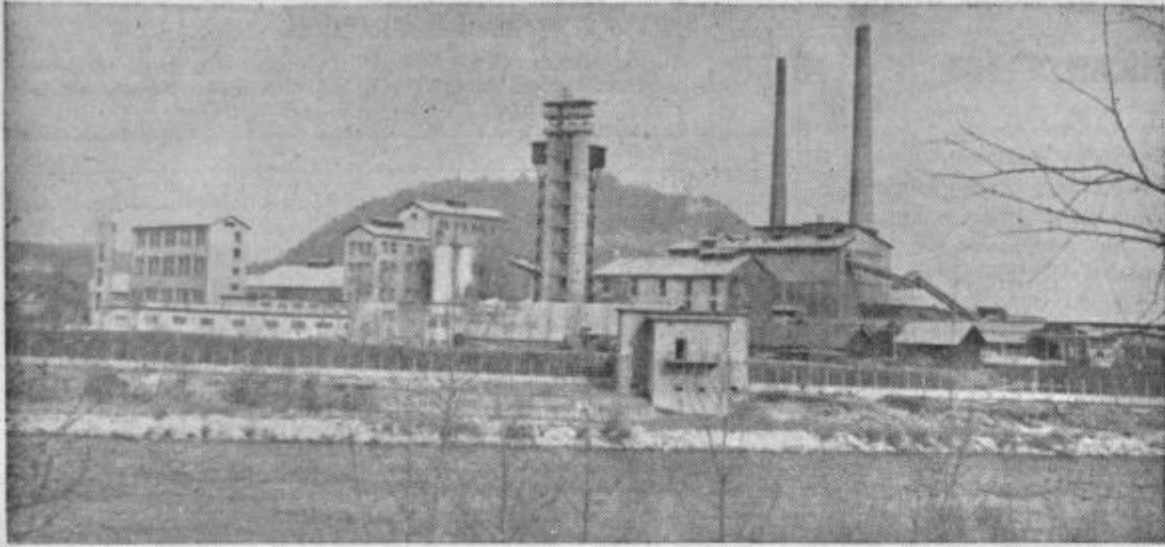
Na zadnji seji okrajnega ljudskega odbora so odborniki izglasovali tudi del odloka, ki predvideva sestav bodoče okrajne skupščine. Iz občine Brežice bo 6 odbornikov v okrajni skupščini, iz Celja 13, iz Laškega 5, iz Mozirja 4, iz severiške občine tudi 4, iz Slovinskih Konjic 5, iz Sentjurja 4, iz šmarskega 8, iz velenjske občine 6, iz Krškega 7 in iz žalske občine 8 odbornikov. Skupaj torej 70 odbornikov.

ZAKAJ KDO
PIPI KDAJ
KDO

pri nas in po svetu

Z računalom na potepu

Pravijo, da so številke suha in mrtva reč. Morda, če šteješ suhe treske in mrtve majske hrošče. Drugače pa številke govorijo zgovoren jezik, so lahko silno nadležne, pa tudi take, ki zbujajo ponos.

Odpravil sem se z računalom med številke po videm-krški občini. Veliko se jih je nabralo v zadnjih petih letih in še več povedo.

Odkar Sava obliva oba bregova, štajerskega in dolenskega, se še ni primerilo, da bi v petih letih zrasla vrednost proizvodnje za enkrat. Številke pravijo: Ob koncu leta 1956 je vrednost industrijske proizvodnje znašala 5 milijard

Tovarna roto papirja »Djuro Salaje« v Krškem ustvarja levji delež narodnega dohodka, zaposluje veliko občanov in prispeva k mnogim komunalnim rešitvam svoj izdaten del.

590 milijonov dinarjev. In na koncu leta 1962? Tokrat že 10 milijard in 630 milijonov dinarjev. Kaj vse je vplivalo na to povečanje? Nov ali drugi agregat termoelektrarne v Brestanici. Novoustanovljen obrat nekovin v Ravnah pri Smedliku, novi stroji v tovarni čokolade, ustanovitve obrata konfekcije v Kostanjevici, rekonstrukcija v največjem objektu v občini — Tovarni roto papirja in še mnogo tega. Povečanje proizvodnje sicer ni povečalo v enaki meri zaposlenosti predvsem je bila povečana proizvodnost in z njo vred dohodek, toda kljub temu so nove kapacitete dale zaslužek enajstim izmed stotih ljudi. Da se razumemo, pet in pol mili-

jard iz leta 1956 je brez dvoma skoraj izključena zasluga tovarne papirja in rudnika Senova. Se večji skok je storila v teh letih obrt. Od 176 in pol milijona bruto proizvoda se je do konca lanskega leta povečala stopnja rasti za 80%, tako da je lani bilo doseženih 2 milijarde in pol vrednosti proizvodnje. Število zaposlenih v obrti se je v petih letih povečalo od 121 na 806 delavcev, narodni dohodek na zaposlenega pa od 78 milijonov na 882 milijona ali za 1000% več. Koliko tega je v tem času zrastle, bi težko naštel na vse prste rok in nog, drži pa, da se bo v kratkem največje izmed teh obrtnih podjetij — kovinska zadruga — prelevila v in-

po krški občini

dustrijsko podjetje, ki si že gradi nove prostore.

Ne smemo prezreti investicij, ki so v petih letih nanesele 7 milijard in 275 milijonov dinarjev, ali letno 1 milijardo in 199 milijonov.

Omenimo malo še družbeni standard: Stanovanj je bilo leta 1956 zgrajenih 5, lani že 35. Skupaj vsa leta 186, 70 pa jih je v izgradnji.

V komunalno izgradnjo, brez elektrifikacije, je bilo vloženih 318 in pol milijona dinarjev.

Elektrifikacija je zajela malone sleherno hišo v občini. Zgrajeno je bilo 27 transformatorskih postaj, daljnovidni visoke napetosti so se razširili s skupno dolžino za 43 kilometrov, nizke napetosti pa za 144 kilometrov.

Socialno skrbstvo je vzelo pod skrbstveno varstvo 52 odraslih in 38 mladoletnih oseb.

Leta 1956 sta bila na področju samo dva zdravnik in prav tako malo ostalih zdravstvenih delavcev. Danes je tu sedem splošnih zdravnikov, skupaj pa 50 srednje, višje in visoko kvalificiranih zdravstvenih delavcev. Zdravstvena služba je razširjena po vsej občini, v vsako večje naselje.

Dalo bi se naštevati še in še. Številke bi skupaj zadonele v himno ustvarjalnosti in rasti, ki je potegnala s seboj tudi ljudi, tako, da v vsakdanjem življenju teh ogromnih premikov niti ne »registrirajo« več. In vse to v petih letih, v času, ko otrok pregraste komaj trojne hlače.

c. k.

MITOLOŠKE RAZGLEDNICE IZ ŠEMPETRA

Ganimed - ljubljenec bogov

V grški mitologiji točaj in Zevsov mlajšec. Po Homerju so ga bogovi zaradi izredne lepote vzeli k sebi na Olimp. Pri božanskih pojedinah naj bi Zeus nalival čašo. Po drugih virih ga je ugrabil sam Zeus ali v lastni podobi ali pa spremenjen v orla, po neki drugi verziji ga je dvignil na Olimp Zevsov sveti orol. Kot kraj ugrabitve omenjajo gorovje Ida na Kreti.

V antični likovni umetnosti je motiv zelo priljubljen. Najčeste ga srečamo v taki obliki kot na šempetrskem reliefu.

Reliefna plošča je, kakor ugrabitev Evrope, sestavni del grobne skrinje Ennijev. Najverjetneje se nanaša na sina Vitula, ki je umrl komaj tridesetleten. Družina je bila nesrečna, saj sta oba otroka umrla zelo mlada. Če pa bogovi jemljejo staršem otroke, da jih morajo ti pokopavati potem jih naj vzamejo k sebi... Ta misel je najbrž narekovala prav ta dva motiva na omenjenem nagrobniku.

Relief prikazuje trenutek, ko je orol dvignil Ganimedeta s tal; njegov psiček se žalostno ozira za njim...

S FRAČO NAD ORLA

V Benkovecu, blizu Zadra, so že dolog časa opazovali jato orlov, ki so prežali in plenili med kokušmi. Nekaj so jih pobili lovci s puškami, toda enega je spravil ob življenje sedemdesetletni Savo Kresovič. Pri tem je dokazal, da

frača ni samo za razbijanje oken, temveč lahko ubije tudi roparico. S fračo je namreč orla pobil.

BISKA ALI GOLF

V okolici Gostivarja so turisti postali pozorni na igro, ki je po travnikih igrajo pastirji. Pastirji jo imenujejo »Biska« in je za las podobna igri angleških višjih slojev — golfu. Toda prepričali so se, da dečki o golfu niso še nikoli nič slišali, da pa je igra prastara in se prenaša z generacije na generacijo. Ali niso morda angleški lordi »ukradli« to igro makedonskim pastirjem in izumili golf?

CIVILNA ZAŠČITA

TRI VPRAŠANJA IN ODGOVORI

(Nadaljevanje)

Sedmo vprašanje, na katerega odgovarja strokovnjak za civilno zaščito tovariš Poide STUKELJ, obravnava problem, kako bi se izvršil umik iz mest in naselij?

Umik prebivalstva iz mest bi bilo treba izvršiti čim hitreje, tudi takrat, če bi se umik lahko začel pravočasno. Na prvi pogled kaže, da bi to najlažje izvedli z vsemi prometnimi sredstvi od železnice do kamionov, toda to ni tako lahko. Kar zamislimo koliko teh sredstev bi bilo treba, zlasti ob dejstvu, da bi selili ljudi iz večine mest hkrati? Torej bi morali ravnati po etapah. To pa ni smotno, niti učinkovito. Razumeti moramo, da bi pred ali tik po izbruhu sovražnosti prometna sredstva bila zasedena za vojaške potrebe. Umik bi morali usmeriti po vidnih (glavnih) prometnih žilah, ki bi bile cilj napadov. V takem primeru bi namesto pospešene evakuacije dosegli zasto-

je, zmešnjave in paniko.

Zato pride uporaba transportnih sredstev v poštev predvsem v primerih pravočasnega začetka zaščitnih mer. To je takrat, ko bi imeli dovolj časa do izbruha sovražnosti. V vseh drugih primerih pa bi izvedli umik peš, po številnih poteh bi razredčili tok evakuirancev. To bi bil tudi najhitrejši in najbolj varen umik. Za tiste, ki bi ne mogli peš, bi bilo treba poskrbeti ustrezna vozila, za starce, za bolnike in matere z otroki.

Osmo je vprašanje, na kaj vse bi bilo treba misliti že pred umikom?

Disperzija ali umik zahteva skrbne priprave že v miru, predvsem pa dobro organizacijo in discipliniranost prebivalstva. Vsaki družini je treba povedati kam in po kateri poti bi se umaknila. Tako bi se ljudje lahko primerno pripravili in opremili za pot, da bi bila čim manj naporna, da bi vzele potrebne predmete, predvsem hrano. Seveda bi vzeli s seboj to-

Mi pa ne gremo dam...

po kosilu. Potlej je bilo vse zaman, če si se še tako trudil, da bi prišel do steklenice, do pečenke, kranjske ali čevapčičev. Ali pa... Moral si biti atlet, stopati levo in desno po prstih, brbljati opravičila in kleti skozi zobe, če si se hotel izkazati ter boljši polovici ali izvoljenki poskrbeti kaj za pod zob. Naj mi organizatorji ne zamerijo, toda piknik je bil tisto, kar bi ne smel biti, tisto pred čemer bežimo na piknike — pred »gužvo«. Toda Slovenci ravno nismo hudi nasprotniki gneče, zlasti še, če je »kombinirana, če se lahko takoale mimogrede izgubiš in kam iz obupa »osamljenosti« prisloniš.

Dež, ki je v ranih popoldanskih urah osvežil izletnike, je bil v stilu. Zmočeni izven in znotraj se ljudje niso premaknili iz območja veselja. »Mi pa ne gremo dam, če prekrije padajo.« Tako so minile plohe vode in očitkov, prizorišče na prostoru pa je zaporedno menjalo in bruhalo serije nastopajočih. Od pevcev, prek humoristov do nadebudnih tvistarjev.

Zvečer, oh kako čas mine, so amaterski dramatik razdrli veselje Vlada SMEHA, ki se je poslal iz nekaterih aktualnosti antagonizma borbe za prestiž. Čeprav postavljena v nekonkretno okolje je vendar pogosto zadisala (igra namreč) po zelo konkretnih stvareh iz bližnje preteklosti.

Oprostite dragi organizatorji. Žejen, lačen in z boni v žepu za spomin sem z mrakom mrknil. Bojda so potem vrteli še filme, se vrteli v dvojce in skupaj vsi še pozno v noč. Bil je to piknik, ki je sprostil ljudi, piknik prirejen po štajersko. Sicer pa piknik ni zato, da bi se pustili voditi celo v zabavi. Vsak po svoje in za vse je bilo kaj. C. K.

MISLI

- Najsrečnejši je tisti, ki sreče ne pričakuje.
- Največja zrtve je: odgovoriti se vsemu.
- Najbolj žalostno je, če v sreči pozabiš na tiste, ki so ti pomagali v nesreči.
- Najbolj veselo je, če veselje deliš z drugimi.
- Največ gorja je tam, kjer ne poznajo ljubezni.
- Najglobokejšo ljubezen premore samo mati, vse druge ljubezni je ne dosežejo.
- Najbridkeje je v lastni bolečini tolažiti druge.
- Najmočnejši je, kdor preмага svoje lastne napake.
- Najrevnejši je, kdor ni okusil dobrote in ljubezni.
- Najbogatejši je, kdor se lahko pohvali, da je vse življenje delal dobro.
- Največja prevara je varati samega sebe, da si boljši kot si v resnici.
- Največ krivice je mogoče odpuščati, a pozabiti nikdar.
- Najtežje je ljubiti nekoga, ki je v tebi ubil ljubezni.
- Najhuje je, če nekemu vse daš, pa te udari v obraz.
- Najmanjše trpljenje je delo.

Učenje v snu

V italijanskem mestu Bergamu je znan hipnozoter prepričal šolske oblasti, da so mu izročili na milost in nemilost razred učencev pred zaključnimi izpiti. Hipnozoter uspava dijake in jim namesti na ušesa slušalke, povezane z magnetofonom. Na magnetofonskem traku so posnete lekcije in učno gradivo. Tako se učenci učijo med snom. Hipnozoter zatrjuje, da bo ta razred bolje opravil izpite kot razredi vrstnikov, ki se »guli« na običajen način. Toda to še ni zanesljivo...

NAGRAJENI PODPIS

Najbolj duhovit podpis se nam je zdel tisti, ki ga je temu prizoru poslal tovariš France Bolka iz Ljubljane, ki dobi zanj 1.000 dinarjev.

— Zaposlitev bi rad pri nas? Ali ne vidite, da še sam nimam nič dela?!

Prvomajski piknik kolektiva tovarne emajlirane posode je v nedeljo pred prazniki zmamil v gozd pri Lokrovcu malone pol Celja. Streljaj od kraja, kjer je pred leti bila na Ostrožnem velika partizanska proslava, se je tokrat odvijala miniatura repriza. Prodajni paviljoni v senci komaj ozelenelih dreves in večno zelenih borovcev, tabor gabskih tabornikov, plesni odri in pa improviziran gledališki oder, vse to je že nekaj dni poprej terjalo trdega dela od celega štaba ljudi.

Prvomajska nedelja je bila bučna. Godba na pihala je navsezgodaj metala zaspance na noge. Reke kolesarjev, fičkarjev, pešcev in uporabnikov komunalnih prometnih sredstev so se že zgodaj zgrnile v kraj, ki je nenadoma postal ljudsko mravljišče.

Umetniki celjskega gledališča so imeli srečo, da so z »Lahkoživko« nastopili v času, ko se dobra volja še ni preveč razlezla. Tako kolikor bolj se je dan nagibal na polovico, tem več ljudi je bilo, tem bolj toplo je bilo in toliko večja žejna je zavladala. Čeprav je bilo že dopoldan na pikniškem prostoru veliko ljudi, so vendar Celjani ponovno dokazali, da so za popoldanski pohod v naravo. Glavnina »evakuirancev« iz Celja je krenila

(Konec prihodnjt)